

Suomalaisten julkisuus numeroiden valossa

■ Kalevi Kilkki

Usein väitetään, että kun muut kansat miettivät mikä elefantti oikein on, niin suomalaiset miettivät mitä elefantti ajattelee meistä. Jopa viralliset tahot ovat kiinnostuneita siitä, mitä muut meistä ajattelevat, sillä tuskin muuten olisi perustettu arvovaltaista valtuuskuntaa kehittämään Suomi-brändiä. Mikä sitten on Suomen ja suomalaisten kuva julkisuudessa? Nykyisellä Internet-aikakaudella kuva muodostuu kaikesta siitä, mitä Internetissä on esillä tai löydettävissä – ja sitä materiaalia on paljon. Googlen¹ mukaan Finland tuottaa 232 miljoonaa osumaa ja Suomi 167 miljoonaa osumaa.

Hyvin merkittävä osa Suomen ulkoisesta kuvasta muodostuu henkilöiden ja heidän tekojensa kautta. Urheilu, politiikka, tiede ja taide ovat hyvin henkilökeskeisiä ainakin julkisuuden osalta. Suomalaiset nousevat esille kansainvälisessä mediassa silloin, kun formulakuski voittaa tai häviää, oopperalaulaja menestyy kansainvälisillä areenoilla tai jokin huippujulkaisu haastattelee suomalaista tietotekniikkagurua. Suuri osa Suomen julkisuudesta liittyy siis suoraan suomalaisiin henkilöihin, ei järviimme tai koululaitoksen erinomaisuuteen.

Toki voimme ajatella, että on tärkeämpää, mitä tai keitä me *oikeasti* olemme kuin mitä tai keitä muut meidän luulevat olevan, ja unohtaa koko kysymyksen muiden saamasta Suomikuvasta. Tärkeää tai ei, ihmiset käyttävät huomattavasti aikaa ja rahaa ollakseen perillä siitä, mitä julkisuuden henkilöille tapahtuu; lukuisat TV-ohjelmat perustuvat pelkästään luontaiseen uteliaisuuteemme. Uteliaisuus kohdistuu jopa

henkilöihin, jotka ovat tunnettuja pelkästään jonkun TV-ohjelman ansiosta. Millä lukuisten aikakauslehtienkin sivut täytettäisiin, jos ei olisi julkikkusia – mainoksillako?

Niinpä voimme olettaa, että on kiinnostavaa myös tietää, mikä on urheilijoiden tai muusikoiden osuus suomalaisten julkisuudesta, miten hyvin naiset ovat edustettuina julkisuudessa, ovatko jotkut puolueet yli- tai aliedustettuina julkisuudessa, mistä kaupungeista julkisuuden henkilöt ovat lähtöisin tai minkä ikäisenä on parhaat mahdollisuudet päästä julkisuuteen. Tämä artikkeli vastaa, omalla tavallaan, kaikkiin näihin kysymyksiin.

Menetelmä

Tämän artikkelin pohjana käytetty menetelmä on kaikessa yksinkertaisuudessaan sellainen, että Internetin hakukoneisiin laitetaan hakusanaa henkilön nimi lainausmerkeissä, esimerkiksi ”Kimi Räikkönen”. Julkisuuden mitta on hakukoneen antama luku, jota kutsutaan osumien määräksi tai osuma-arvoksi. Tällainen mittari ei tietenkään sano mitään itse henkilön merkittävyydestä tai ansiosta, vaan se kertoo ainoastaan julkisuuden määrän Internetin piirissä.

Menetelmää voi kutsua jopa petollisen yksinkertaiseksi, sillä lukujen tulkinnessa piilee monia sudenkuoppia. Ensiksikin osumia ei ole syytä tulkita konkreettiseksi sivujen määräksi, joilla kyseisen henkilön nimi esiintyy. Jos nimen osumissa tapahtuu kasvupyrähdys, luultavin selitys on, että nimi esiintyy ajankohtaisuutensa ansiosta jonkin aikaa sivuilla, joihin on linkitetty runsaasti muita sivustoja. Kun nimen ajankoh-taisuus hiipuu, osumien määrä palaa vähitellen entiselleen, vaikka kaikki entiset sivut jäisivätkin

¹ Tutkimuksessa on käytetty suomenkielistä Googlea, <http://www.google.fi/>. Vastaavia tuloksia saa myös muille hakukoneilla.

verkossa saataville. Esimerkiksi mäkihyppäjät ovat julkisuudessa erityisesti talvella ja formulauskurit kesällä. Niinpä osumien perusteella Linus Torvalds oli selkeästi Kimi Räikköstä tunnetumpi talvella 2008, kun taas keväällä formulakauden alettua luvut kääntyivät päinvastaisiksi.

Osumat riippuvat siis siitä, miten eri sivuja painotetaan. Painotus voi ottaa huomioon, miten paljon sivustoja luetaan ja miten paljon niihin viitataan. Osuma-arvo voi riippua myös siitä, onko haettu merkkijono otsikossa vai muualla tekstissä. Tosin suhteellisen pienillä, alle tuhannen osuma-arvoilla ilmoitettu luku vastannee kohtuullisen hyvin sitä sivumäärää, jolla nimi esiintyy hakukoneen tietokannassa.

Mutta onko osuma-arvo millään tavoin luotettava mittari henkilön julkisuudelle? Erityisesti voidaan kysyä, onko asteikko lineaarinen. Siis, jos nimi NN tuottaa kymmenen kertaa enemmän osumia kuin nimi MM, niin voidaan sanoa, että NN on kymmenen kertaan tunnetumpi kuin MM? Yksittäisten henkilöiden tapauksessa tähän kysymykseen tuskin voidaan vastata, koska ei ole mitään pätevää mittaria henkilön ”todelliselle” julkisuuden määrälle. Sen sijaan on mahdollista tutkia suuren joukon saamia osuma-arvoja ja arvioida, käyttäytyykö niiden muodostama jakauma säännönmukaisesti. Tässä tapauksessa käytän tuona sääntönä jakaumaa, jota olen soveltanut erilaisten pitkähäntäisten (englanniksi *long tail*) jakaumien kuvaamiseen (Kilikki, 2007). Jakauma näyttää soveltuvan melkein minkä tahansa yleisyys- tai suosituimmuusjakauman kuvaamiseen, olkoon kohteena sitten kirjat, elokuvat, musiikki, sanat tai asuinpaikat.

Jakauman yleispätevyys antaa aiheen olettaa, että myös henkilöiden osuma-arvojen pitäisi noudattaa samaa jakaumaa. Vielä vuoden 2006 lopulla Googlen antamissa tuloksissa erottui selkeästi kolme eri tapausta: alle tuhat, yli kymmenen tuhatta ja luvut niiden välillä (kuva 11, Kilikki 2007). Vaikka uusimmilla algoritmeilla tämä erottelu näyttäisi poistuneen, mitään varmuutta laskenta-algoritmien pysyvyydestä ei ole (tätä lukiessasi tilanne voi taas olla erilainen). Yleensäkin algoritmien muutoksista johtuen eri aikoi-

na tai eri hakukoneiden antamia tuloksia ei ole mielekäästä verrata keskenään.

Joidenkin nimien kohdalla tulee eteen hankalia tulkintaongelmia. Mitään täysin täsmällistä keinoa jakaa samannimisten henkilöiden osuma-arvot henkilöiden mukaan voidaan tuskin kehittää. On toki mahdollista tarkistaa sadalta ensimmäiseksi listatulta sivulta, kehen nimenomaiseen henkilöön kussakin niistä viitataan (tätä menetelmää on käytetty myös tässä tutkielmassa). Suoraan sovellettuna menetelmä näyttäisi jossain määrin suosivan vähemmän julkisia henkilöitä, koska hakukoneet yrittävät sijoittaa listan alkuun toisistaan poikkeavia sivuja. Joissakin tapauksissa, esimerkiksi nimen Jukka Lehtinen kohdalla, on vaikeaa löytää ketään erityisen julkista henkilöä, vaikka nimi tuottaakin suuren määrän osumia.

Sitten on muutamia muita erityisen ongelmallisia tapauksia. Tulosten kannalta olennaisin henkilö on Nico Rosberg, jolla on sekä Saksan että Suomen kansalaisuus. Koska Nico formulakisoissa edustaa Saksaa, Nicon osuma-arvosta on määritelty suomalaisiksi vain 20 %. Ongelmallisia ovat myös henkilöt, jotka tunnetaan yksiosaisella nimellä, kuten Darude. Tässä tutkielmassa päädyin siihen ratkaisuun, että kaikkien nimien tulee olla vähintään kaksiosaisia, jolloin Darude tai Mannerheim eivät kelpaa sellaisenaan, kun taas Katri Helena, J. Karjalainen ja Jussi 69 on kelpuutettu listalle. Jotkut nimet, jotka viittaavat pikemminkin tuotteeseen tai yhtiöön (Karl Fazer, Jaakko Pöyry), olen jättänyt listan ulkopuolelle.

Jotain Googlen algoritmista kertoo myös se että ”Kimi Räikkönen” tuottaa suuremman osuma-arvon kuin pelkkä ”Räikkönen”. Toisaalta osuma-arvo sanalle ”SibeliuS” on moninkertainen verrattuna nimeen ”Jean SibeliuS” – itse asiassa pelkkä SibeliuS tuottaa suuremman osuma-arvon kuin Kimi Räikkönen konsanaan, minkä tuloksen kulttuurin ystävät voivat panna tyydytyksellä merkille.

Top-1000-lista

Kaikki tässä tutkielmassa käytetyt osuma-arvot on kerätty muutaman päivän ajalta touko-kesä-

kuun vaihteesta 2008 käyttäen Googlen antamaa osuma-arvoa kaikilta sivuilta kielestä ja maasta riippumatta. Rajaukset suomenkielisiin sivuihin antoivat keväällä 2008 varsin epäjohdonmukaisia tuloksia: usein osuma-arvo suomenkielisillä sivuilla oli suurempi kuin osuma-arvo kaikilla sivuilla. Lisäksi erityisesti suomenkielisten sivujen osuma-arvot saattoivat muuttua muutamassa päivässä olennaisesti.

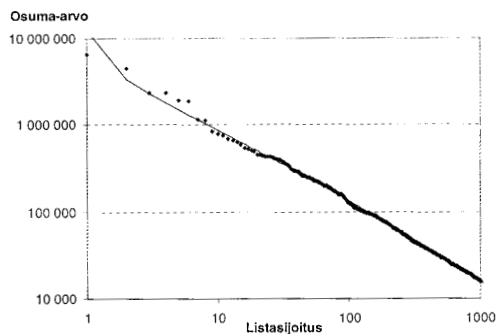
Kaiken hakemisen lopputuloksena syntyi Top-1000-lista². Oheisessa taulukossa on esitetty kymmenen ensimmäistä henkilöä osuma-arvojen mukaisessa järjestyksessä sekä muutamia poimintoja listalta.

Sija			Osuma-arvo
1	Räikkönen	Kimi	6 550 000
2	Torvalds	Linus	4 460 000
3	Kovalainen	Heikki	2 350 000
4	Häkkinen	Mika	2 340 000
5	Valo	Ville	1 940 000
6	Turunen	Tarja	1 890 000
7	Sibelius	Jean	1 140 000
8	Grönholm	Marcus	1 130 000
9	Rehn	Olli	845 000
10	Nieminen	Jarkko	794 000
20	Toskala	Vesa	456 000
50	Rosberg	Keke	248 000
100	Kekkonen	Urho	127 000
200	Outinen	Kati	73 200
500	Sorsa	Kalevi	30 200
1000	Hanski	Ilkka	15 900

Taulukko 1. Top-1000-listan kärki.

Top-1000-listasta varmasti puuttuu joitakin sinne kuuluvia nimiä ja joidenkin nimien tulkinta henkilöiksi saattaa olla ongelmallinen. Lista edustanee kuitenkin niin hyvin tunnetuimpien suomalaisten joukkoa, että jatkossa esitettävät

2 Top-1000-lista nimien mukaisessa aakkosjärjestyksessä on haettavissa verkosta osoitteesta <http://kilkki.net/5>. Nimen lisäksi listalla on esitetty henkilön sijoitus listalla, henkilön osuma-arvo sekä henkilön arvioitu osuus nimen osumista (nimen osuma-arvo on siis henkilön osuma-arvo jaettuna henkilön osuudella).

Kuva 1. Top-1000-lista. Vaaka-akselilla henkilön listasijoitus ja pystyakselilla henkilön arvioitu osuma-arvo (molemmat akselit logaritmisia). Pisteet ovat henkilöitä, yhtenäinen viiva esittää jakaumaa, johon arvot on sovitettu.

tulokset ovat tilastollisesti luotettavia (mutta on syytä muistaa, että yksittäisten henkilöiden osuma-arvot sinänsä sisältävät paljon satunnaisuutta). Koko listan jakauma on esitetty kuvassa 1, siten että molemmat akselit ovat logaritmisia.

Muita menetelmiä arvioida julkisuutta

Aikaisemmin henkilöiden julkisuutta, tai pikemminkin merkittävyyttä, on mitattu tietosanakirjojen henkilöartikkelien pituuksilla. Nyt Internetin aikaan vastaava tutkimus voitaisiin tehdä Wikipedia-artikkelien pituuksilla. Henkilöt saadaan varmasti tällä tavoin laitettua järjestykseen, mutta tuskin voidaan ajatella, että artikkelin pituus olisi pätevä mittari mittaamaan julkisuuden määrien suhteita. Jos Kimi Räikkönen on tuhat kertaa tunnetumpi kuin vaikkapa suomalainen rivikansanedustaja, niin kuin Googlen valossa näyttää, vastaavaa eroa ei mitenkään voi syntyä Wikipedia-artikkelien pituuksissa. Esimerkiksi kansanedustaja Risto Aution osuma-arvo on 6 380 ja hänen Wikipedia-artikkelin pituus vastaa noin yhtä A4 sivua, kun Kimi Räikkösen vastaavat luvut ovat 6 550 000 ja 10 sivua.

Yksi julkisuuden mittari on *Helsingin Sanomien* julkiskismittari (*Helsingin Sanomat*, 2008), jota tosin ei enää päivitetä. Julkiskismittari edustaa julkisuuden mittauksen kevyintä päätä, vaikkakin Top-1000-listalta 613 henkilöä esiintyi

myös julkiskimittarissa keväällä 2008.

Virallisempaa mielipidettä tärkeimmistä suomalaisista edustaa *Kansallisbiografia* (Biografiaskeskus 2008). *Kansallisbiografia* ei toimi kovin hyvin julkisuuden mittarina, koska siellä on varsin vähän vielä uraansa jatkavia henkilöitä; Linus Torvalds on sentään mukana tärkeimpien poliitikkojen lisäksi. Top-1000-listalta *Kansallisbiografiaan* on päässyt 178 henkilöä, joista noin puolet on elossa. Ennen vuotta 1920 syntyneistä ainoa henkilö Top-1000-listalla, joka ei ole saanut omaa artikkeliaan *Kansallisbiografiaan*, on elokuvaohjaaja Mauritz Stiller.

Jossain määrin samanlaista valintaperustetta kuin *Kansallisbiografia* edustaa lista 100 suurimmasta suomalaisesta (Yle 2004). Noista sadasta valikoidusta henkilöstä 61 mahtuu myös Top-1000-listalle, osan jäädessä varsin alhaisiin lukeemiin, kuten Cristfried Ganander osuma-arvolla 188.

Jonkinlaisena huippujen huippuina voidaan pitää henkilöitä, jotka mahtuvat Top-100-listan lisäksi sadan suurimman suomalaisen listalle, sadan joukkoon julkiskimittarissa ja kaiken tämän lisäksi ovat päässeet *Kansallisbiografiaan*. Tähän valikoituun ryhmään kuuluvat Tarja Halonen, Mika Häkkinen, Matti Nykänen ja Paavo Lipponen. *Kansallisbiografiassa* Kekkonen on viitatuin henkilö, julkiskimittarissa kärkipaikan jakoivat maaliskuussa 2008 Matti Vanhanen ja Ari Koivunen, ja suurimmaksi suomalaiseksi valittiin Mannerheim. Valitusta kriteeristä riippuu sitten, ketä pidetään kaikkein huomattavimpana suomalaisena.

Forbes.com:n *The Celebrity 100* -lista yhdistää, yhdysvaltalaiseen tapaan, julkisuuden ja ansaitut rahat (Forbes 2008). Listalle on valikoitu sata julkisuuden henkilöä, pääosin Pohjois-Amerikasta, mutta muutama eurooppalainenkin on mahtunut mukaan, kuten J. K. Rowling sijalla 9 ja Kimi Räikkönen sijalla 36. *Celebrity*-listalla on vain eläviä henkilöitä, eikä siellä varsinaisesti ole ”korkeakulttuurin” edustajia eikä yhtään poliitikkoa, joten sekään ei tarjoa kovin kattavaa vertailuaineistoa suomalaisille listoille.

Huippujulkikset ja tavalliset julkikset

Kun numeroita on kerran käytettävissä, niin voimme määritellä huippujulkikset ja tavalliset julkikset osuma-arvojen mukaan. Olkoon huippujulkiksen mittana sijoittuminen sadan joukkoon. Huippujulkiksen lista kattaa useimpien suomalaisten tuntemia nimiä Kimi Räikkösestä (6 550 000 osumaa) Urho Kekkoeseen (127 000). Tavalliset julkikset sijoittuvat siten välille 101 ja 1000. Tässä joukossa on paljon nimiä, joita melko harva suomalainen tuntee, mutta jotka ovat päässeet jollain erityisalalla riittävän hyvin esille ollakseen tunnettuja omalla alallaan myös Suomen ulkopuolella. Sitten olemme me kaikki muut reilut 5 miljoonaa suomalaista, jotka emme ole julkiksia lainkaan.

Kaikkien suomalaisten julkisuutta on lähes mahdotonta arvioida edes hakukoneiden avulla. Vaikka osan työstä voisikin automatisoida, niin yleisten nimien julkisuuden jakaminen eri henkilöiden välille on kohtuuttoman hankalaa; miten jakaa esimerkiksi 20 400 osumaa kaikkien Matti Virtasten kesken? Onneksi voimme päätellä jotain Top-1000-jakaumasta. Jos jatkamme jakaumaa niin pitkälle, että malli antaa osuma-arvon 1, päädyimme noin 3 miljoonaan henkilöön. Tuhannen nimen lista on kuitenkin sen verran lyhyt, ettei mallin avulla sinänsä voi päätellä, kuinka monen suomalaisen nimi esiintyy Internetissä. Laskelmat on pikemminkin tehty siten, että malli sopii sekä Top-1000-listan kuvaamiseen (kuten kuva 1 osoittaa) ja että sen antama arvio on nimenomaan tuo 3 miljoonaa nimeä. Näin saadun jakauman avulla voidaan arvioida kohtuullisen luotettavasti näiden ei-julkisten yhteinen osuma-arvo.

Jakauman avulla voidaan arvioida myös sitä, mikä on ylipäättään julkisten osuus julkisuudesta kokonaisuudessaan. Jakauman perusteella Top-100-henkilöt edustavat suomalaisten julkisuudesta 29 %, muut Top-1000-listan henkilöt 20 % ja kaikki loput henkilöt 51 %. Onko kärjen osuus julkisuudesta sitten suuri vai pieni? Vastaus riippuu toki siitä, mihin suuruutta verrataan. Oletan, että jakauma on varsin samantyyppinen muissa maissa, sillä julkisuus, varsinkin huippujen osalta on hyvin kansainvälistä.

Julkisuus on myös hyvin elävää, sillä Top-100-listalla kaikki muut paitsi yhdeksän (Jean Sibelius, Alvar Aalto, Tove Jansson, Eero Saarinen, Tom of Finland, Mika Waltari, Juice Leskinen, Paavo Nurmi ja Urho Kekkonen) olivat elossa tutkimusta tehdessä. Menneisyyden miesten, ja muutamien naisten, osuus kaikesta suomalaisten nykyisestä julkisuudesta näyttää jäävän alle 10 prosenttiin. Tätä lukua voitaneen pitää pienenä, ainakin verrattuna maihin, joilla on pitemmät kulttuuriperinteet – tosin varsinainen vertailuaineisto puuttuu.

Naiset

Tulos, jolla lienee suurin välitön julkisuusarvo, on naisten vähäinen osuus julkisuudesta. Kymmenen joukossa on vain yksi nainen, sadan joukossa 13 ja tuhannen joukossa 206. Mutta vielä selkeämpi ero on julkisuuden määrässä: naisten osuus osuma-arvoista on Top-100-listalla 11 % ja Top-1000-listalla 15 %. Mallin avulla voidaan arvioida että naisten osuus kaikesta julkisuudesta on noin 25 %.

Eri aloista politiikka ja musiikki ovat tasa-arvoisimpia. Top-1000-listalla naisten osuus poliitikkojen osuma-arvoista on 31 % ja musiikissakin 28 %. Tosin ilman Tarja Turusta naisten osuus musiikin alalla tippuisi muilla aloilla tavanomaiseen 20 %:iin. Toinen ääripää on urheilu: urheilun osuma-arvoista naiset kattavat vain 3 %. Jos moottoriurheilu ja jääkiekko jätetään pois laskuista, naisten osuus nousee 13 %:iin. Näyttää siis siltä että niillä aloilla, joilla naiset ylipäätään ovat merkittävässä määrin mukana, naisten osuus julkisuudesta on 15–25 %. Ainoastaan politiikassa osuus on siis hieman suurempi (tosin ilman Tarja Halosta politiikassakin naisten osuus jäisi 26 %:iin).

Kansallisbiografiassa, jossa menneiden sukupolvien osuus on huomattavasti suurempi kuin Top-1000-listalla, naisten osuus on 13 % (SKS 2008). Top-1000-listalla ennen vuotta 1920 syntyneistä 75 henkilöstä vain neljä on naisia: Tove Jansson, Edith Södergran, Minna Canth ja Helene Schjerfbeck. Lisäksi kun otetaan huomioon, että Top-1000-listalle päässeet naiset ovat keskimäärin seiseman vuotta miehiä nuorempia, niin naisten osuus julkisuudessa saattaa jatkossa kas-

vaa (jos media niin suo).

Sen sijaan *Helsingin Sanomien* julkiskimittarissa naisten osuus on olennaisesti suurempi kuin muilla listoilla. Maaliskuussa 2008 julkiskimittarin henkilöistä naisia oli 45 % ja henkilöiden kaikista maininnoista 48 %. Julkiskimittari mittaa siis selkeästi eri asiaa kuin hakukoneen avulla tehtävät mittaukset.

Forbesin 100 henkilön listalla on 39 naista, joten tässä suhteessa yhdysvaltalainen julkisuus näyttäisi olevan tasa-arvoisempaa kuin suomalainen julkisuus. Erityisesti on merkillepantavaa, että kaksi eniten ansaitsevaa Forbesin listalla on naisia: koko listan ykkönen Oprah Winfrey ja J. K. Rowling.

Naisten saama julkisuus on siis huomattavasti pienempää kuin miesten mutta samalla tasa-arvoisempaa. Mallin perusteella voi arvioida, että sata tunnetuinta naista kattaa on noin 24 % naisten kokonaisjulkisuudesta, kun vastaava luku miehillä on 36 %. Julkisuuteen sopiva otsikko voisi siis olla: Naisten julkisuus vain murto-osa miesten julkisuudesta. Hieman syvällisemmäksi otsikoksi käynee: Naiset keskenään tasa-arvoisempia julkisuudessa kuin miehet.

Suomalaisten kuva ulkomailla

Tulokset antavat oivan mahdollisuuden vastata myös siihen kutkuttavan kysymykseen, miten muut eli ulkomaalaiset näkevät suomalaisuuden. Olemmeko heidän mielestään urheilijoita, taiteilijoita, poliitikkoja vai kenties tiedemiehiä? Taulukko 2 vastaa tähän kysymykseen. Pääsy Top-100-listalle edellyttää julkisuutta myös Suomen ulkopuolella ja aivan kärkitiloilla ulkomainen julkisuus on määrävässä asemassa. Top-1000-listalla suomalaisen julkisuuden osuus on suurempi kuin Top-100-listalla.

Joidenkin henkilöiden osuma-arvot on jaettu useamman alan kesken; esimerkiksi Jörn Donnerin osumat on jaettu politiikan, elokuvien ja kirjallisuuden välille. Tämä jako on otettu huomioon myös taulukon 2 henkilömäärissä. Esimerkiksi henkilöitä, jotka on luokiteltu edes josain määrin poliitikoiksi, on Top-1000-listalla kaikkiaan 189; taulukon lukema 183 sisältää siis osittaispoliitikkoja.

	Top-100 henkilöt	Top-100 osuma-arvoista	Top-1000 henkilöt	Top-1000 osuma-arvoista
Urheilu	43	50 %	250	40 %
Musiikki	32	24 %	277	27 %
Politiikka	10	7 %	183	12 %
Kuvataide, muotoilu, arkkitehtuuri	6	4 %	29	3 %
Elokuva, TV, teatteri	3	3 %	97	5 %
Kirjallisuus	2	1 %	61	3 %
Linus Torvalds	1	9 %	1	5 %
Kaikki muut	3	1 %	102	5 %
Yhteensä	100	100 %	1000	100 %

Taulukko 2. Eri alojen osuus suomalaisten julkisuudesta

Urheilu dominoi suomalaisten julkisuutta erityisesti huippujen joukossa. Aivan terävimmän kärjen jälkeen urheilu ja musiikki ovat melko lailla tasoissa julkisuuden määrässä, eli niiden kummankin osuus on noin 30 %. Klassisen musiikin osuus kaikesta musiikkiin liittyvästä julkisuudesta on noin 20 %. Tässä yhteydessä on syytä korostaa että nämä numerot sinänsä eivät ole hyviä tai huonoja, vaikka olisikin houkuttelevaa ajatella, että klassinen musiikki olisi parempaa julkisuutta kuin kevyempi musiikki. Klassisen musiikin osuus kaikesta suomalaisten julkisuudesta (noin 5 %) on joka tapauksessa huomattavan korkea verrattuna muihin yksittäisiin kulttuurin aloihin – eikä Sibelius yksin riittä selitykseksi. Tässä valossa on hieman yllättävää, että *Suomen Kansallisbiografiassa* säveltäjät, laulajat ja soittajat kattavat vain 2 % kaikista henkilöistä, kun taas kirjailijat, toimittajat ja kustantajat kattavat 10 % henkilöistä (SKS 2008).

Kirjallisuuden osuus suomalaisten julkisuudesta on melko vaatimaton, sillä sadan joukossa on vain kaksi kirjailijaa, Mika Waltari ja Arto Paasilinna. Jopa Forbesin Celebrity-listalla on neljä kirjailijaa, vaikka lista muuten suosii voimakkaasti TV- ja elokuva-alan julkisuutta. Vaikka Top-1000-listalla on yli 60 kirjailijaksi luokiteltavaa, listan kaikkien kirjailijoiden yhteenlasketut osuma-arvot jäävät alle puoleen Kimi Räikkösen osuma-arvosta. Kimin

ytimekkäät lausumat kisojen jälkeen saavat siis enemmän julkisuutta kuin koko suomalainen kirjallisuus yhteensä – näin siis Internetissä.

Forbesin Celebrity-listalla on 20 näyttelijää, muun muassa Angelina Jolie (osuma-arvo 49 300 000 syyskuussa 2008) ja Tom Cruise (24 100 000). Suomen Top-1000-listalla näyttelijöistä ainoa yli 100 000 osuma-arvolla Petra Frey. Suomalaiset näyttelijät jäävät huiman kauas maailman huipputähdistä, tai edes sellaisesta menneiden ajan tähdestä kuin Greta Garbo (1 840 000 osumaa). Näyttelijöistä me suomalaiset emme siis ainakaan ole tunnettuja.

Yllätyksiä, onko niitä?

Jos tuntee NHL-jääkiekkoilijat ja kevyen musiikin tähdet, sadan joukossa ei juuri ole yllättäviä nimiä, ellei sellaiseksi lasketa Eero Aarniota. Mutta jos mainitaan sana pallotuoli, niin yllättävyydestä katoaa suurin osa. Yleisemminkin muotoilu ja arkkitehtuuri ovat suhteellisen hyvin edustettuna: sadan joukossa ovat nimet Alvar Aalto, Eero Aarnio, Eero Saarinen ja Harri Koskinen. Jonkinlaisina muodon mestareina voidaan pitää myös Tove Janssonia ja Tom of Finlandia. Kaikki nämä nimet sijoittuvat selvästi ennen tunnetuinta maalaria, eli Akseli Gallen-Kallelaa.

Jonkinasteinen yllätys on se, että Paavo Nurmi pääsee vain hädin tuskin sadan joukkoon. Entä kuinka monelle sanoo osumalistalla Nur-

men kantoja kolkutteleva Jari Arkko mitään? Samaan kategoriaan Top-1000-listalla kuuluvat Juha Heinänen (sama osuma-arvo kuin Risto Rytillä) ja Pasi Eronen (sama osuma-arvo kuin Timo Mäkisellä). Yhteinen nimittäjä näille suomalaisille on IETF eli *Internet Engineering Task Force*, joka vastaa Internetin teknisten standardien kehittämisestä. Lisäksi Tapani Kansan ja Mika Kojonkosken väliin sijoittuu Timo Sirainen, jonka saavutukset myös liittyvät Internetiin. Voi olla, että vastaavia jollain muulla erikoisalalla tunnettuja nimiä puuttuu Top-1000-listalta. Toisaalta Internetin hakukoneen avulla mitattu julkisuus saattaa suosia Internetiin suoraan liittyviä asioita ja henkilöitä.

Urheilu

Entä urheilu, olemmeko todellakin moottoriurheilun luvattu maa? Koko Top-100-listan osuma-arvoista 31 % kohdistuu moottoriurheilijoihin. Toisaalta siinä se moottoriurheilun julkisuus sitten onkin, sillä Top-100-listan 13 moottoriurheilijaa kattaa noin 94 % kaikesta moottoriurheilijoiden saamasta julkisuudesta, lopuille tuhansille jäädessä siis vain 6 %. Todennäköisin vastaus siihen, keitä suomalaisia ulkomailla tunnetaan, on formulakuskit, varsinkin kun yksittäisten formulakisojen miljoonat katselijat voivat nähdä Suomen lipun ja kuulla *Maamme*-laulun. Toisin taitaa olla kevyen musiikin alalla, sillä musiikin puolella Suomen lippuja ei juuri nähdä, paitsi Eurovision laulukilpailun voiton jälkeen, joka ei nyt aivan ole aivan jokavuotista kauraa toisin kuin formulakisojen osakilpailuvoitot.

Top-1000-listan urheilijoiden osuma-arvoista moottoriurheilun osuus on 48 %, jääkiekkopelaajien 30 %, jalkapalloilijoiden 7 %, perinteisten talvilajien (mäkihyppy, hiihto, yhdistetty) 6 % ja kaikkien muiden lajien 10 %. Erityisesti jalkapallon osuus urheilujulkisuudesta on mitä ilmeisimmin huomattavasti pienempi kuin useimmissa muissa Länsi-Euroopan maissa. Jääkiekkopelaajia listalle nostaa pohjoisamerikkalainen mediakoneisto, jossa ammattiuurheilulla on hyvin merkittävä osuus. Jääkiekkopelaajien ammattilaissopimus Pohjois-Amerikassa takaa sellaisenaan pääsyn Suomen Top-1000-listalle (ver-

tailun vuoksi, nykyisistä kansanedustajista 88 jäi Top-1000-listan ulkopuolelle).

Politiikka

Entä kohtelee media tasapuolisesti poliittisia puolueita? Tasapuolisuuden voidaan ajatella merkitsevän sitä, että puolueiden julkisuus vastaa niiden vaaleissa saamia kannatuslukuja. Poliitikkojen määrä Top-1000-listalla on 189, kun mukaan lasketaan politiikassa vaikuttaneet henkilöt. Mutta tunnetaanko Martti Ahtisaari erityisesti demaripoliitikkona, varsinkaan ulkomailla? Sama kysymys koskee Olli Rehiniäkin – kuinka moni edes tietää minkä puolueen jäsen Rehn on, vaikka hän numeroiden valossa on Suomen julkisin poliitikko? Jossain mielessä paremman kuvan poliitikkojen julkisuudesta saadaan, kun poliitikkojen aivan terävin kärki jätetään pois.

Tuloksissa tuskin on mitään, millä olisi kovin suurta uutisarvoa. SDP ja Keskusta ovat toki yliedustettuina terävimmässä kärjessä, mutta sen tuloksen olisi voinut päätellä ilman hakukoneen apuakin. Kun kärkikymmenikkö Olli Rehnistä Urho Kekkoseen jätetään pois, tulokset tasoittuvat selvästi. Vain Perussuomalaiset jäävät poliitikkojensa julkisuudessa selvästi alle puolueen kannatuslukemien. Osittain tämä selittyy lyhyemmällä historialla, sillä poliitikot ovat pikemminkin julkisuuden kestokulutustuotteita kuin päivittäistavaroita. Muiden puolueiden kannatuksen ja osuma-arvojen välillä ei ole tilastollisesti merkittävää eroa, kun kymmenen kärki jätetään pois. Perussuomalaiset ovat tässä suhteessa siis ainoa puolue, jolla voisi olla perusteita nostaa esiin saamansa suhteettoman vähäinen julkisuus.

Ikäjakauma

Tilastoista voi yrittää myös päätellä, missä iässä julkisuuteen pääsee (tai joutuu) ja missä iässä sieltä joutuu (tai pääsee) pois. Top-1000-listan yhden ajankohdan ikäjakauman perusteella voidaan ainakin havaita, että julkisuuden henkilöiden iät ovat kovin erilaisia eri aloilla³. Kun kriteerinä

3 Tulokset perustuvat niihin 975 henkilöön, joiden syntymäaika oli helposti selvitettävissä Internetistä.

	Eduskunta- vaalit 2007	Poliitikot Top-1000-listalla	Poliitikkojen Top-1000- osuma-arvot	Osuma-arvot pois lukien 10 kärkipoliitikkoa
Keskusta	23 %	23 %	29 %	22 %
Kokoomus	22 %	23 %	20 %	24 %
SDP	21 %	27 %	30 %	22 %
Vasemmistoliitto	9 %	9 %	6 %	9 %
Vihreät	8 %	7 %	7 %	11 %
RKP	5 %	7 %	5 %	7 %
Kristilliset	5 %	4 %	2 %	3 %
Perussuomalaiset	4 %	1 %	0,7 %	1 %
Muut	2 %	0 %	0 %	0 %
Yhteensä	100 %	100 %	100 %	100 %

Taulukko 3. Puolueiden julkisuus Top-1000-listan valossa

käytetään Top-1000-listalle nousemista, urheilijat nousevat julkisuuteen yleensä 24-vuotiaana, julkisuus on todennäköisimmillään 28-vuotiaana, ja keskimäärin julkisuudessa pääsee viettämään noin 7 vuotta. Elossa olevien Top-1000-listan urheilijoiden keski-ikä on 32 vuotta.

Tilanne on kovin toisenlainen politiikan pelikentillä. Elossa olevien Top-1000-listan poliitikkojen keski-ikä on 54 vuotta, miehillä jopa 57 vuotta, kun naispoliitikkojen keski-ikä jää niukasti alle 50 vuoden. Pääosa poliitikoista jakautuu kohtuullisen tasaisesti ikävuosien 36 ja 65 välille, siten että vuosiluokassa on keskimäärin 5 poliitikkoa. Tähän on yksi olennainen poikkeus eli vuosiluokat 1946–48, joihin kuuluu yhteensä 30 poliitikkoa, eli kaksinkertainen määrä muihin vuosiluokkiin verrattuna. Näidenkään laskelmien valossa ei ole mikään ihme, että uran lakipisteen ohitettuaan moni huippu-urheilija siirtyy sujuvasti politiikan puolelle noin 35-vuotiaana. Mahdollisuus jäädä pysyvämmiin julkisuuslistojen kärkipäähän on poliitikoille selkeästi parempi kuin urheilijoilla, mutta ainoastaan jos pääsee presidentiksi asti. Presidenteistä vain Ståhlberg jäi Top-1000-listan ulkopuolelle.

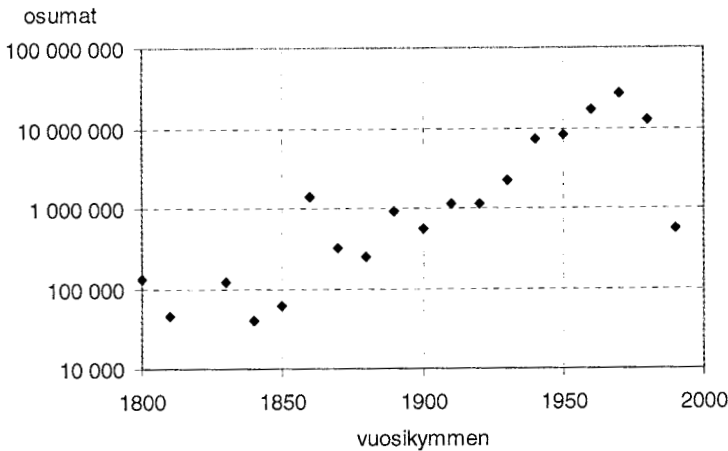
Menneistä vuosikymmenistä esille nousee 1860-luku, sillä vasta 1930-luvulla syntyneet ylittävät 1860-luvun tason, kuten kuvasta 2 voidaan havaita (tosin Sibelius selittää suurimman osan 1860-luvun erityisyydestä). Toki 1970-luvulla syntyneiden kokonaisjulkisuus on 19-kertainen verrattuna 1860-luvulla syn-

tyneisiin, mutta kuinka moni nykyjulkiksista tunnetaan sadan vuoden päästä? Esimerkiksi urheilijoista 1800-luvulla syntyneet Hannes Kolehmainen, Paavo Nurmi ja Ville Ritola mahtuvat Top-1000-listalle, mutta sen jälkeen listan seuraavaksi vanhimmat ovat vuonna 1915 syntynyt Tapio Rautavaara (tosin hän lienee tunnetumpi laulajana ja näyttelijänä kuin urheilijana) ja vuonna 1937 syntynyt Eero Mäntyranta. Edes viisi olympiakultaa luistelussa voittanut Clas Thunberg ei mahdu Top-1000-listalle. Mahtaa-ko pari formulamestaruutta tai muutama miljoona myytyä levyä riittää pysyvään julkisuuteen – aika näyttää.

Maakunnat ja kunnat

Joidenkin geenitutkimusten mukaan itäsuomalaiset miehet ovat perimältään erilaisia kuin länsisuomalaiset. Ja varmaan kaikilla meillä on erilainen mielikuva vaikkapa pohjalaisten ja savolaisten ominaisuuksista. Näkyykö tämä mitenkään julkkisten jakautumisessa syntymäpaikan mukaan? Jaoin Suomen viiteen alueeseen: pääkaupunkiseutu, muu Etelä-Suomi (Uusimaa, Itä-Uusimaa, Kanta-Häme, Päijät-Häme, Kymenlaakso, Varsinais-suomi ja Ahvenanmaa), Länsi-Suomi (Satakunta, Pirkanmaa, Pohjanmaa, Etelä-Pohjanmaa, Keski-Pohjanmaa ja Keski-Suomi), Itä-Suomi (Etelä-Karjala, Etelä-Savo, Pohjois-Savo, Pohjois-Karjala ja luovutetut Karjalan alueet) ja Pohjois-Suomi (Pohjois-Pohjanmaa, Kainuu ja Lappi). Lisäksi Top-1000-lis-

Kuva 2. Osuma-arvot henkilöiden syntymävuosikymmenen mukaan.

talle on 35 ulkomailla syntynyttä henkilöä ja 66 henkilöä, joiden syntymäpaikka ei Internetin kautta ollut kohtuullisella vaivalla selvitettävissä. Alueellinen jakauma on esitetty taulukossa 4.

Henkilömäärissä jakauma on melko tasapuolinen, sen sijaan osuma-arvoissa pääkaupunkiseutu on selkeästi yliedustettuna verrattuna jopa nykyisiin asukasmääriin. Kun lisäksi otetaan huomioon, että vielä 1950-luvulla pääkaupunkiseudun asukasluku oli selkeästi nykyistä pienempi, alueen osuma-arvo on huomattavasti suurempi kuin mitä väestön perusteella voisi olettaa. Kannattaa siis syntyä alueelle, missä julkisuus on suurinta, jos haluaa julkisuuteen. Mutta toki kansainväliseen julkisuuteen voi ponnistaa, tai pikemminkin kaasutella, vaikka Suomussalmelta tai Kannonkoskelta.

Kansallisbiografian alueelliseen jakaumaan verrattuna (tiedot Koukkunen, 2008) Top-1000-listalla on huomattavan paljon uusimaalaisia. Ero voidaan kuitenkin pääosin selittää sillä, että Top-1000-listalla henkilöt ovat nuorempia

kuin *Kansallisbiografiassa*, jolloin muuttoliikkeen ansiosta Uudenmaan osuus on vastaavasti suurempi Top-1000-listalla kuin *Kansallisbiografiassa*. Sen sijaan vaikeampaa on selittää sitä, että Lapissa syntyneiden osuus Top-1000-listalla (4,4 %) on noin kolminkertainen verrattuna vastaavaan osuuteen *Kansallisbiografiassa* (1,4 %). Tällaisen eron voisi selittää siten, että eri maakunnista nousee eri alojen merkkihenkilöitä, sillä jotkut alat, kuten urheilu ja kevyt musiikki, ovat huomattavasti paremmin edustettuina Top-1000-listalla kuin *Kansallisbiografiassa*.

Mutta onko julkisuuden jakautuminen eri aloille sitten syntymäpaikasta riippuvaa? Tähän kysymykseen vastaa taulukko 5.

Suurin osa alueiden välisistä eroista voidaan selittää satunnaisuudella, sillä henkilöiden lukumäärät ovat varsin pieniä. Tilastollisesti merkkitsevin havainto on, että pääkaupunkiseudulta tulee vähän poliitikkoja mutta paljon muusikkoja. Mutta tähänkin löytyy selitys: lähes 60 % poliitikoista on syntynyt 1940- tai 1950-luvul-

	Osuus Top-1000-henkilöistä	Osuus Top-1000-osuma-arvoista	Syntyneet 70-luvulla
Pääkaupunkiseutu	28 %	41 %	15 %
Muu Etelä-Suomi	22 %	19 %	27 %
Länsi-Suomi	23 %	15 %	28 %
Itä-Suomi	15 %	14 %	14 %
Pohjois-Suomi	12 %	11 %	15 %
Yhteensä	100 %	100 %	100 %

Taulukko 4. Top-1000-listan henkilöiden ja osumien alueellinen jakautuminen (tulokset perustuvat 899 henkilöön, jotka kattavat 97 % koko Top-1000-listan osuma-arvoista).

Ala	Pääkaupunki-seutu	Muu Etelä-Suomi	Länsi-Suomi	Itä-Suomi	Pohjois-Suomi
Musiikki	33 %	22 %	26 %	29 %	26 %
Urheilu	23 %	28 %	25 %	22 %	26 %
Politiikka	14 %	22 %	22 %	21 %	27 %
Elokuva, TV, teatteri	11 %	12 %	7 %	12 %	9 %
Tiede, teknologia	5 %	3 %	6 %	5 %	2 %
Kuvataide, muotoilu, arkkitehtuuri	3 %	4 %	3 %	2 %	0 %
Muut alat	6 %	5 %	4 %	2 %	1 %
Yhteensä	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Taulukko 5. Eri alojen osuus Top-1000-henkilöistä eri osissa Suomea.

la, kun taas muusikoista lähes 40 % on syntynyt vuonna 1970 tai sen jälkeen. Tämä ero syntymäajoissa selittää pääosin poliitikkojen ja muusikkojen muusta maasta poikkeavat osuudet pääkaupunkiseudulla. Kaikki muut erot osuiksissa ryhmien välillä voidaan selittää normaalina tilastollisena vaihteluna. Edes Etelä-Savossa poliitikkojen osuus ei ole sen suurempi kuin muualla, vaikka molemmat EU-komissaarit, Erkki Liikanen ja Olli Rehn, ovat käyneet koulunsa Mikkelissä.

Ainakaan tämä tilasto ei tue oletusta ihmisten erilaisuudesta maan eri osien välillä: urheilijat, muusikot ja poliitikot tulevat varsin tasaisesti eri osista maata. Huomattakoon kuitenkin, että lii-

ke-elämän osuus Top-1000-listalla on niin pieni, ettei sen osalta voida päätellä juuri mitään.

Entä miltä paikkakunnilta julkisuuden henkilöt ovat kotoisin? Taulukossa 6 on esitetty paikkakunnat, joilta on tullut eniten henkilöitä Top-1000-listalle.

Varsinaisia yllätyksiä ei kymmenen listalle mahdu. Kun Top-1000-henkilöiden määrä jaetaan kunnan nykyisellä asukasluvulla, kaksi kaupunkia nousee esille. Helsingissä syntyneitä on noin kaksinkertainen ja Kiteellä lähes nelinkertainen määrä siihen verrattuna, mitä asukasluvun perusteella voisi olettaa. Kiteen ihmeelle löytyy kuitenkin yksi selittäjä eli Nightwish (jonka oma osuma-arvo on 18 800 000).

Sija	Paikkakunta	Henkilöitä Top-1000- listalla	Osuma-arvot Top-1000-listalla
1	Helsinki	203	17 839 033
2	Turku	41	3 035 100
3	Tampere	36	1 714 500
4	Oulu	32	1 680 255
5	Espoo	26	8 308 900
6	Kuopio	21	1 786 305
7	Vantaa	19	4 097 460
8	Lahti	18	1 858 000
9	Jyväskylä	16	1 164 677
10	Vaasa	16	823 500
22	Kitee	6	2 280 100
51	Suomussalmi	2	2 382 900
104	Kannonkoski	1	541 000

Taulukko 6. Osuma-arvot paikkakunnittain; sija-luku ensisijaisesti henkilöiden määrän mukaan.

Nimet

Lopuksi muutama sana nimistä, sillä nimistähän tässä on kyse. Yleisimmät etunimet ovat varsin tavallisia: miehistä Antti (19 nimeä), Mika (17) ja Pekka (18), ja naisista Leena (7) ja Tarja (6). Mutta jos otetaankin huomioon etunimien saamat osuma-arvot, niin Kimi ja Linus ovat kärjessä, vaikka kumpaakaan nimeä ei vuoteen 1979 mennessä ollut annettu edes sataa kertaa (Väestötietokeskus 2008). Vaikka seuraavina ovat sentään tunnetummat nimet Mika, Tarja ja Ville, niin etunimien osalta suomalaisten julkisuuskuva on sangen vääristynyt.

Entä sukunimet? Voisi ajatella, että julkisuus keskittyisi joihinkin perheisiin. Toki harvinaista sukunimeä voi listalla edustaa kaksikin henkilöä, kuten Kaurismäki⁴, Eremenko ja Paasilinna. Näissä sukulaisuudella on mitä ilmeisin merkitys, ainakin alan valinnan osalta. Sen sijaan mikään niistä sukunimistä, jolla on 3 tai useampia edustajia Top-1000-listalla, ei ole erityisen harvinainen. Harvinaisinta sukunimeäkin tuossa ryhmässä, Koivuja, on nimitietokannassa yli 3 000. Vähintään 4 henkilöä listalla on 12 sukunimellä, ja kaikki ne ovat hyvin yleisiä. Toisaalta joitakin hyvin yleisiä nimiä on vähän, kuten Hämmäläisiä, joita tuhannen joukkoon on yltänyt vain yksi. Mutta tätäkään tulosta ei voida pitää tilastollisesti erityisen merkittävänä, varsinkin kun useita Hämmäläisiä karkkyy Top-1000-listalle pääsyä. Eli ei nimi miestä (tai naista) julkisuuteen nosta, jos ei mies (tai nainen) nimeä.

Päätelmiä

Mitä näistä kaikista numeroista loppujen lopuksi voi päätellä? Ainakin että julkisuus ei ole tasarvoista sukupuolten välillä, helsinkiläiset ovat yliedustettuina ja julkisuus suosii pikemmin kevyttä kuin vakavaa sisältöä. Toisaalta monessa suhteessa julkisuus on varsin tasapuolista, esimerkiksi puolueiden kannatuksen, alueellisen tasa-arvon (Helsingin ulkopuolella) ja nimen suhteen.

Julkisuuden henkilöt ovat niitä henkilöi-

tä, joista ihmiset ovat kiinnostuneita. Enimmäkseen ihmiset ovat kiinnostuneita elävistä henkilöistä – mitä elävämpiä sen parempi. Julkisuuden kannalta kolmekymmenvuotias on parhaimmillaan, tämän jälkeen julkisuusarvo keskimäärin hiljalleen hiipuu, paitsi politiikolla. Median rooli tässä prosessissa lienee lähinnä julkisuudessa esiintyvien henkilöiden vaihtonopeuden kiihdyttäminen, koska juuri uutuusarvon varassa media toimii. Tällä tavoin media tuottaa uusia nimiä julkiskemittarin kaltaisille listoille, mutta ainakin Top-100-listalle pääseminen edellyttää myös konkreettisempia ansioita kuin julkisuuden oma elämä. Useat näkyvästi otsikoissa esiintyvät nimet jäävätkin kauas Top-1000-listan ulkopuolelle.

Pitäisikö Suomi-brändin turvaamiseksi esille nostaa mahdollisimman arvokkaita henkilöitä? Internetin kautta muodostuva julkisuus on niin laajaa, että kaikki tarkoitusshakuiset keinot ohjata julkisuuskuva määrättyyn suuntaan lienevät tuhoon tuomittuja. Jos formulakuskit ovat kuunnelluimpia suomalaisia, niin heillehän voisi antaa kulttuurilähettilään tehtävän – he voisivat vaikka pyytää soitettavaksi jotain muuta kuin Maamme-laulun (siis Juhani Peltosen Elmon tapaan). Numeroiden valossa tuollainen tempaus saattaisi olla hyvin menestyksellinen.

Lähteet

- Biografiakeskus. 2008. *Kansallisbiografia*. (<http://www.kansallisbiografia.fi>)
- SKS. 2008. Ainutlaatuinen historiahanke on valmis, *Suomen Kansallisbiografia 1–10* (http://www.kansallisbiografia.fi/pdf/KB_esite.pdf)
- Forbes. 2008. Special Report The Celebrity 100. (http://www.forbes.com/lists/2008/53/celebrities08_The-Celebrity-100_Rank.html).
- Helsingin Sanomat. 2008. *Julkiskemittari*. (<http://blogit.hs.fi/julkiskemittari/>)
- Kilkki, K. 2007. A practical model for analyzing long tails”, *First Monday*, vol. 12, nr. 5. (http://firstmonday.org/issues/issue12_5/kilkki/index.html)
- Koukkunen, K. 2008. Eikä ole syytä tehdä hänen urastaan lopullista arvioita, *Kanava*, nro 6, 2008.
- Väestötietokeskus. 2008. Nimipalvelu. (<http://192.49.222.187/Nimipalvelu/>)
- Yle. 2004. *Suuret suomalaiset* (<http://www.yle.fi/suuretsuomalaiset/>)

4 Kaurismäkiä on nimipalvelun (Väestötietokeskus. 2008) mukaan nykyisenä nimenä ainoastaan 7 henkilöllä.

Kirjoittaja on Teknillisen korkeakoulun dosentti.